

การยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามและสี่
ในจังหวัดราชบุรี

นางสาวนัยนา คิษธุระ

004183

ศูนย์วิทยพัชยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I 159A5510

STAGE ASCENDANCY OF MORAL REASONING FOR PRATHOM SUKSA
THREE AND FOUR STUDENTS IN RATCHABURI PROVINCE

Miss Naiyana Distha

ศนย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม
และสี่ ในจังหวัดราชบุรี

โดย นางสาวนัยนา ดิษฐะ

ภาควิชา ประถมศึกษา

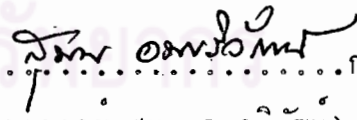
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวิวรรณบุญชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา แชนมณี)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวิวรรณบุญชัย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ศิริชัย กาญจนวาสี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่สามและสี่ ในจังหวัดราชบุรี
ชื่อนิสิต นางสาวนัยนา ดิษฐะ
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์
ภาควิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบสอบวัดระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม และแบบฝึกเพื่อยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม ความหลักคุณวิพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก (2) เพื่อฝึกและหาผลการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ของโรงเรียนวัดเกาะศาลพระ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย 2 ชนิดคือ แบบสอบวัดระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เพื่อหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง 0.793 และสร้างแบบฝึกยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 17 แผน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2523 ของโรงเรียนวัดเกาะศาลพระ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 9-11 ปี และใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 จำนวน 32 คน สุ่มอย่างง่ายแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่ม

ทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการฝึกตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองด้วยตนเอง เป็นเวลา 17 วัน ทดสอบหลังฝึกกับตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม นำคะแนนที่ได้มาทดสอบความแตกต่างโดยหาค่าที

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนฝึกและหลังฝึกกลุ่มทดลอง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมก่อนฝึกและหลังฝึกมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ไม่พบความแตกต่างของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นอื่น ๆ แสดงว่าการฝึกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจากชั้นที่ 3 ไปใช้ชั้นที่ 4 ได้ แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม อันเป็นผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพัฒนาการของเด็ก จึงทำให้ไม่สามารถเห็นความแตกต่างระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองอย่างเด่นชัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Stage Ascendancy of Moral Reasoning for Prathom
 Suksa Three and Four Students in Ratchaburi
 Province

Name Miss Naiyana Distha

Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat
 Associate Professor Punthip Sirivunnabood, Ph.D.

Department Elementary Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

Purpose of the Study

The purpose of this study was to (1) construct The Levels of Moral Reasoning Test and construct The work-sheets for stage ascendancy of moral reasoning which included moral developmental principles based on the Kohlberg theory (2) conduct the moral reasoning ascendancy program and do the follow-up study for the effects of stage ascendancy of moral reasoning for students Prathom Suksa three and four in Wat. Kaosalpra school, Watpleng district, Ratchaburi province.

Procedures

The Levels of Moral Reasoning Test for elementary students was used in this study. After being examined by the 13 experts, the test was used with students who were not the subjects in

the study in order to confirm the test reliability. The Alpha coefficient of Cronbach was used, and it was found that the reliability coefficient of the test was 0.793. The second type of instrument was The work-sheets for stage ascendancy of moral reasoning. The subjects were 32 Prathom Suksa three and four students of Wat Kaosalpra school, Watpleng district, Ratchaburi province in B.E.2523. They were nine to eleven years old and using moral reasoning in stage two and three. The students in both the control group and the experimental group were simple randomly selected. The students in the experimental group were trained using the level of moral reasoning in stage four for seventeen days. The post-test was given to both the experimental group and the control group. The data were concluded and analyzed by using t-test.

Results

There was a significant differences at the level .05 and .01 in using moral reasoning stage three and four of the pre and post training in the experimental group. For the pre and post training in the control group, there was a significant difference at .05 in using moral reasoning stage four. There was no significant difference in using moral reasoning of other stage. The findings indicated that, the training could change the using of moral reasoning from stage three to stage four. Anyhow, this change occurred in both experimental and control groups effected

by the development of the child, so it was not clearly presented the difference between these two groups in moral, reasoning gain scores.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
✓ วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
ขอทดลองเบื้องต้น	10
คำจำกัดความ	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของจริยธรรม	12
พื้นฐานการเกิดจริยธรรมในตัวบุคคล	15
ทฤษฎีสันับสนุนพื้นฐานการเกิดจริยธรรม	16
ส่วนประกอบของจริยธรรม	18
การศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเพ็ญเจ็ด	19
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	22
ทฤษฎีของโคลเบอร์กกับประโยชน์ทางการศึกษา	26

บทที่

หน้า

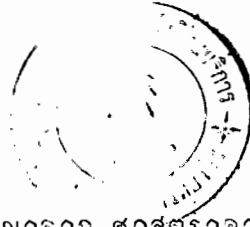
	แนวการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน.....	29
	ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนจริยศึกษา	39
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3	วิธีดำเนินการวิจัย	42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5	สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ	64
	สรุปผลการวิจัย	66
	อภิปรายผลการวิจัย	66
	ขอเสนอแนะ	76
	บรรณานุกรม	77
	ภาคผนวก	85
	ประวัติผู้วิจัย	187

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น เพศ และอายุ	43
2	แบบแผนการวิจัย	50
3	ค่าความเที่ยงของแบบสอบ	55
4	แสดงจำนวนผู้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นต่าง ๆ ก่อนและหลังการฝึก ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	55
5	ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วน ของผู้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในชั้นต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ภายหลังการฝึก....	57
6	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในการทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึก ของกลุ่มทดลอง.....	58
7	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในการทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึก ของกลุ่มควบคุม.....	60
8	ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างคะแนนก่อนฝึกและหลังฝึก (gain score) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	62

กิติกรรมประกาศ .

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แชนมณี ที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดก่อให้เกิดความสว่างแก่ปัญญา อาจารย์ศิริชัย กาญจนวาสี กรุณาให้คำแนะนำทางค่านสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว กรุณา ตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่ได้ กล่าวชื่อนามมาแล้วเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณครูใหญ่ คณะครูโรงเรียนวัดเกาะศาลพระ และเพื่อนครูในอำเภอ วัดเพลง ซึ่งผู้วิจัยมีจากกล่าวชื่อนามไว้ ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด ที่ได้ให้ความสะดวก และช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณเชรริษา ใจแผ้ว คุณอุบลศรี อรรถพันธ์ ได้กรุณาช่วยเหลือในการวาดภาพประกอบเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยมีอาจลึมน้ำใจที่ได้รับในครั้งนี้ได้

นัยนา กิษณะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนเหตุผลเชิงจริยธรรม ของกลุ่มทดลอง.....	59
2	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนเหตุผลเชิงจริยธรรม ของกลุ่มควบคุม.....	61
3	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนเหตุผลเชิงจริยธรรม ของกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย